

Assen, 27 september 2023
Ons kenmerk 202203526-01089050

ONTWERP-BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE WIJZIGING VERGUNNING GRONDWATERONTTREKKING OP GROND VAN ARTIKEL 6.4 VAN DE WATERWET

Vergunninghouder: N.V. Waterbedrijf Groningen
Locatie: De bestaande grondwaterwinning "De Groeve"
Activiteit: Het vergroten van een waterwinning ten behoeve van de
drinkwatervoorziening met 2 miljoen m³ per jaar

1. BESLUIT

Gelet op het bepaalde in de Waterwet, Wet milieubeheer, de Algemene wet bestuursrecht, de Provinciale Omgevingsvisie Drenthe 2018 en de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe 2018, hebben wij besloten:

Artikel I.

- a. De aan N.V. Waterbedrijf Groningen verleende vergunning met kenmerk VTH/2015004057 te wijzigen waardoor het mogelijk wordt om maximaal twee miljoen kubieke meter grondwater per jaar (2m³/jaar) extra te winnen. De maximaal te winnen hoeveelheid grondwater komt daarmee op twaalf miljoen kubieke meter grondwater per jaar (12m³/jaar);
- b. De vergunning voor het extra onttrekken van maximaal twee miljoen m³ grondwater per jaar te verlenen voor onbepaalde tijd, met in achtneming van artikel 6.22 van de Waterwet;
- c. Dat het grondwater alleen wordt onttrokken voor de productie van drinkwater voor de openbare drinkwatervoorziening.

Artikel II.

Aan deze beschikking de volgende wijzigingen van de voorschriften van vergunning met kenmerk VTH/2015004057 te verbinden:

Gewijzigde voorschriften behorende bij deze beschikking

Voorschrift 1 Inrichting winning en algemeen

- a. De aanvraag voor wijziging van vergunning VTH/2015004057 (kenmerk 7458571) en de daarbij behorende documenten (aangegeven in paragraaf 1.1), maken deel uit van deze beschikking. Daarnaast blijven de documenten welke op 17 september 2015 zijn ingediend bij de aanvraag (kenmerk LS2015-09WV) van vergunning VTH/2015004057 onderdeel van deze vergunning tenzij deze door de documenten aangegeven in paragraaf 1.1 worden overruled. De onttrekking moet in overeenstemming zijn met de bij deze vergunning behorende documenten, tenzij in de voorschriften anders wordt bepaald;
- h. De onttrekking leidt niet tot grotere of andere negatieve effecten voor belangen van het grondwater, dan welke zijn beschreven in de rapportage "Peilbesluit Tusschenwater" (Grontmij, 11 november 2015), welke op 17 september 2015 als bijlage bij aanvraag LS2015-09WV is gevoegd.

Voorschrift 1, sub.b. t/m sub.g. blijven ongewijzigd van kracht.

Voorschrift 2   Meten en vastleggen onttrokken hoeveelheid grondwater

Voorschrift 2, sub.a. t/m sub.h. blijven ongewijzigd van kracht.

Voorschrift 3   Meten en vastleggen freatische grondwaterstanden en/of stijghoogten

- a. De vergunninghouder handhaaft of richt het monitoringsmeetnet in overeenkomstig figuur 8.1 uit hoofdstuk 8 en de tabel in bijlage 29 van het Hydrologisch onderzoek;
Voor de inrichting van het monitoringsmeetnet als mede het meten en vastleggen freatische grondwaterstanden en/of stijghoogten blijven de voorschrift 3 sub.b. t/m sub.e. ongewijzigd van kracht.
- f. De vergunninghouder zorgt ervoor dat het registreren van de grondwaterstanden en/of stijghoogten in deze peilbuizen tenminste dagelijks geautomatiseerd gebeurt, Bij de aanleg en het onderhouden van de peilbuizen en registreren van de waarnemingen wordt gewerkt volgens de meest actuele versie van het Handboek meten van grondwaterstanden in peilbuizen (nu STOWA 2012-50), of de vervanger hiervan. Tevens dienen de bijbehorende NEN normen 5119, 5766, de NEN-en-ISO normen 14688-1, 22475-1, 21413 en de NPR-ISO/TR 23211 of in de vakliteratuur aangetoond gelijkwaardige methoden (die bijvoorbeeld vanwege nieuwheid nog niet zijn opgenomen in een NEN), in acht te worden genomen. Hoogten van het maaiveld, waterstanden en stijghoogten moeten (ook) worden aangegeven in meters ten opzichte van NAP, afgerond op centimeters. Het betreft de waarnemingslocaties beschreven in hoofdstuk 8 en bijlage 29 van het Hydrologisch onderzoek welke onderdeel is van deze vergunning.
- Om de effecten van de uitbreiding van de winning met 2m³/jaar (scenario 1) te kunnen monitoren dient het bestaande monitoringsmeetnet te worden uitgebreid met de WBG-meetpunten 116-P114, 116-P115, 12E-L024, 12E-L025, 12E-L029, 12E-L060, 12E-L235, 134-B02, 134-B03, 134-B04, 134-B06, 134-B07, 134-B15, 134-B16, 134-B19, 134-B105, 134-B112, 134-P24, 134-P25, 134-P26, 134-P116, 134-P118, 134-P119 en 134-P122;
  - In het kader van zettingsmonitoring dienen 3 nieuwe peilbuizen te worden bijgeplaatst. De exacte locatie is nog niet bekend, maar dient globaal overeen te komen met figuur 8.1 van het Hydrologisch onderzoek. Hierbij dient elk geval de afstand tot sloten en watergangen meer dan 15 meter bedragen. Het aantal meetfilters en de diepte hiervan ten opzichte van maaiveld wordt in overleg met Provincie Drenthe vastgesteld. De locatie en meetfilters van deze peilbuis worden na het plaatsen door middel van een ambtelijke wijziging toegevoegd aan deze vergunning;
  - Het bemeten van solitaire landbouwbuizen wordt niet wenselijk geacht;
  - Indien nog niet uitgevoerd dienen alle peilbuizen en peilputten van de waterwinning te worden voorzien van een freatisch meetfilter;
  - Voor zover nog niet van toepassing wordt er overgegaan op dagelijkse waarnemingen van alle bestaande en nieuwe peilbuizen en peilputten op een vaste tijd, bij voorkeur 6 uur in de ochtend. De automatische meetapparatuur waarmee dit wordt verricht dient minimaal 4 keer per jaar moet worden uitgelezen. Bij uitlezing dienen handmetingen te worden verricht. Het gepompte pakket moet worden bemeten evenals een freatisch meetfilter en meetfilters die van deze pakketten worden gescheiden door een slecht doorlatende laag en een afwijkend grondwaterstandsverloop vertonen;
  - Alle beschikbare informatie over de peilbuizen en peilputten dient te worden aangeleverd, waaronder locatie, filterstelling, hoogten van maaiveld en bovenkant peilfilters, boorbeschrijving (indien beschikbaar) tijdsreeks overzicht, onderhoudsstaat, afwerking, ed.;
  - Voor zover waarnemingen van grondwaterstand met drukopnemers door de Provincie Drenthe worden uitgevoerd in de putten van Waterbedrijf Groningen zullen deze vooralsnog worden voortgezet. Mocht dit wijzigen dan zullen deze putten opnieuw

worden ondergebracht bij Waterbedrijf Groningen en deze wordt hiermee verantwoordelijk voor de metingen van de grondwaterstand.
Voorschrift 3, sub.g. t/m sub.p. blijven ongewijzigd van kracht.

Voorschrift 4 Vermindering te onttrekken hoeveelheid

Voorschrift 4, sub.a. t/m sub.b. blijven ongewijzigd van kracht.

Voorschrift 5 Beëindiging winning

Voorschrift 5, sub.a. t/m sub.d. blijven ongewijzigd van kracht.

Voorschrift 6 Uitgangssituatie en evaluatie

a. De vergunninghouder dient de uitgangssituatie anno 2023 vast te leggen overeenkomstig hetgeen daarover is bepaald in hoofdstuk 8 van het bij de aanvraag behorende Hydrologisch onderzoek en, voor zover daarover in het hiervoor genoemde hoofdstuk 8 geen strijdige bepalingen zijn opgenomen.

Voor het overige blijft het bepaalde in voorschrift 6, sub.a en sub.b. ongewijzigd van kracht.

2. ONDERTEKENING

Gelezen het bepaalde in de Waterwet, Wet milieubeheer, de Algemene wet bestuursrecht, de Provinciale Omgevingsvisie Drenthe 2014 en de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe 2018, evenals het vigerende Besluit mandaat, volmacht en machtiging Gedeputeerde Staten, zijn wij van mening dat op basis van de bij de aanvraag behorende onderbouwende documenten, de ingediende aanvulling en de voorstaande overwegingen, de aanvullende onttrekking van 2m³/jaar op een verantwoorde wijze kan worden uitgevoerd.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel ,
Themamanager
Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Rechtsmiddelen

Een ieder heeft binnen zes weken na de dag van verzending van dit ontwerpbesluit de gelegenheid schriftelijke en/of mondelinge zienswijzen in te dienen met betrekking tot het ontwerpbesluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar <http://www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure>.

Afschrift aan:

- De aanvrager, N.V. Waterbedrijf Groningen, Postbus 24, 9700 AA Groningen;
- College van gedeputeerde staten van Provincie Groningen, Postbus 610, 9700 AP Groningen;
- Het dagelijks bestuur van het Waterschap Hunze en Aa's, Postbus 195, 9640 AD Veendam;
- Het college van Burgemeester en Wethouders van Tynaarlo, Postbus 5, 9480 AA Vries;
- Stichting Het Drentse Landschap, Postbus 83, 9400 AB Assen.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ HET BESLUIT

1 AANVRAAG

Op 23 december 2022 hebben wij van N.V. Waterbedrijf Groningen, Postbus 24, 9700 AA Groningen een aanvraag met kenmerk 7458571 ontvangen voor het wijzigen van de aan de aanvrager verleende watervergunning met het kenmerk VTH/2015004057. Deze aanvraag tot wijziging is bij Provincie Drenthe geregistreerd onder zaaknummer 202203526.

Op 19 april 2023 is de aanvraag aangevuld waarbij opnieuw een aanmeldnotitie is ingediend.

Deze aanvraag heeft betrekking op het uitbreiden van de reeds bestaande winning 'De Groeve' van 10 miljoen kubieke meter per jaar (hierna m³/jaar) met een hoeveelheid van 2m³/jaar. Daarmee komt de totale maximale onttrekking voor deze winning op 12m³/jaar.

De reden voor deze uitbreiding is dat het Waterbedrijf Groningen (WBG) streeft naar een operationele reservecapaciteit van 10%, gebaseerd op de geprognosticeerde watervraag in het voorzieningsgebied. Een operationele reserve is overcapaciteit die direct inzetbaar is. Daarmee wordt een vergunde productiecapaciteit bedoeld waarmee direct drinkwater geproduceerd kan worden. Dit is tevens een van de uitgangspunten zoals die zijn verwoord in het provinciaal waterbeleid (Regionaal Waterprogramma Drenthe 2022-2027) om te zorgen voor een duurzame waterwinning. Op dit moment is de operationele reserve kleiner dan 5%. Om deze operationele reserve op 10% te brengen, is het WBG voornemens de waterwinning De Groeve van 10m³/jaar naar 12m³/jaar te brengen.

Voor de beoogde uitbreiding van de waterwinning worden geen extra onttrekkingsputten geplaatst. De huidige onttrekkingsputten hebben voldoende capaciteit om deze uitbreiding, zonder fysieke ingrepen, te realiseren. De toename van het onttrekkingsdebiet resulteert ook niet in een toename van onderhoud van de onttrekkingsputten ter plaatse. De voorgenomen activiteiten bestaan dus alleen uit het verhogen van het onttrekkingsdebiet.

De winlocatie De Groeve (gestart in 1964) is gesitueerd in een gebied dat volop in ontwikkeling is. Het puttenveld ligt namelijk middenin het natuurontwikkelings- en waterbergingsgebied 'Tusschenwater', dat rond 2018 is gerealiseerd. Ten behoeve van deze ontwikkeling zijn meanders, stroomgeulen en kwel sloten gegraven en is rondom het gebied een kade aangelegd.

Ter onderbouwing van deze vergunningaanvraag voor uitbreiding van de onttrekkingscapaciteit zijn onderstaande documenten aangeleverd:

- Aanvraag omgevingsloketvergunning - Uitbreiding drinkwateronttrekking De Groeve, aanvraagnummer 7458571 van 23 december 2022 (zie bijlage 2a);
- Aanbiedingsbrief "indiening aanvraag uitbreiding watervergunning De Groeve" van 23 december 2022 (zie bijlage 2b);
- Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek - Plangebied Uitbreiding waterwinning De Groeve, gemeente Tynaarlo (Raap, kenmerk RAAPrap_6095_TYDEG_20221129, versie 29 november 2022 (zie bijlage 2c);
- Hydrologisch onderzoek uitbreiding winning De Groeve - MIPWAv4.0. Achtergronddocument door Sweco, referentienummer: NL23-648800269-48250, datum 17 april 2023 (zie bijlage 2d);
- Uitbreiding waterwinning De Groeve - Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling (Sweco, referentienummer: NL22-648800269-39786_D2, datum 18 april 2023 (zie bijlage 2e);
- Natuuronderzoek uitbreiding grondwaterwinning De Groeve - Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur door Sweco, referentienummer: NL23-648800269-48679, datum 19 april 2023 (zie bijlage 2f).

2 PROCEDURE

Vorbereiding - Gevolgde procedure

De Waterwet bepaalt dat op de voorbereiding van een beschikking tot het verlenen van een vergunning voor het onttrekken en/of infiltreren van water, als bedoeld in artikel 6.4 Waterwet, de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 13.2 Wet milieubeheer van toepassing is.

In de voorbereiding van de geplande uitbreiding is een projectteam geformeerd bestaande uit vertegenwoordigers van de volgende overheden, instanties en bedrijven:

- Waterbedrijf Groningen als de initiatiefnemer en aanvrager van de vergunning;
- Sweco, het adviesbureau van de aanvrager;
- Provincie Drenthe als bevoegd gezag grondwaterbescherming en vergunningverlener;
- Waterschap Hunze en Aa's als oppervlaktewaterbeheerder;
- Stichting Het Drentse Landschap als gebiedsbeheerder;
- Provincie Groningen;

Om het ontwerp besluit van advies of zienswijzen te voorzien is het in afschrift gezonden aan:

- De aanvrager, N.V. Waterbedrijf Groningen, Postbus 24, 9700 AA Groningen;
- College van gedeputeerde staten van Provincie Groningen, Postbus 610, 9700 AP Groningen;
- Het dagelijks bestuur van het Waterschap Hunze en Aa's, Postbus 195, 9640 AD Veendam;
- Het college van Burgemeester en Wethouders van Tynaarlo, Postbus 5, 9480 AA Vries;
- Stichting Het Drentse Landschap, Postbus 83, 9400 AB Assen;

Het ontwerpbesluit en alle bijbehorende stukken zullen vanaf 20 september 2023 gedurende 6 weken ter inzage worden gelegd en kunnen geraadpleegd worden via <https://www.officielebekendmakingen.nl>. Gedurende deze termijn is iedereen in de gelegenheid zienswijzen in te brengen.

Om de omwonenden van de waterwinning te informeren over de geplande uitbreiding zal de provincie op 18 oktober 2023 een bewonersavond organiseren. De kennisgeving van het ontwerpbesluit en de bewonersavond zullen worden gepubliceerd op de website van de Provincie Drenthe en in "De Oostermoer".

3 OVERWEGINGEN BESCHIKKING

3.1 Beoordelingskader

De Waterwet bevat een algemene regeling inzake het onttrekken van grondwater. De wet biedt het kader voor een evenwichtige afweging van alle belangen van kwantitatieve en kwalitatieve aard die betrokken zijn bij het onttrekken van grondwater.

De aanvraag heeft betrekking op de uitbreiding van de onttrekkingscapaciteit met 2m³/jaar tot een maximum van 12m³/jaar. Door de uitbreiding neemt de totale onttrekkingshoeveelheid per onttrekkingsput toe, evenredig verdeeld over alle onttrekkingsputten.

De vergunningaanvraag voor de uitbreiding van de onttrekkingscapaciteit is onderbouwd met de onderzoeken zoals weergegeven in hoofdstuk 1.

In de overweging wordt rekening gehouden met belangen van derden en voor de bij het grondwaterbeheer betrokken belangen. Dit zijn effecten op landbouw, natuur, zetting van grondlagen waardoor schade aan gebouwen kan ontstaan, verplaatsing van grond waterverontreinigingen, archeologische bodemschatten en andere onttrekkingen.

De aanvraag is tevens getoetst aan de bepalingen van de Wet natuurbescherming. Dit vanwege het natuurgebied 'Drentsche Aa' op enige afstand.

3.2 Nut en noodzaak uitbreiding winning De Groeve

Voor de opvang van schommelingen in de vraag en kortdurende calamiteiten (bijvoorbeeld een bacteriologische besmetting van een winput) hebben waterleidingbedrijven een reservecapaciteit nodig die direct te gebruiken is. De gewenste omvang van deze operationele reservecapaciteit is 10% van de drinkwatervraag. Dit is als provinciaal beleid vastgelegd in het Regionaal Waterprogramma Drenthe 2022-2027. Ook het WBG streeft naar deze operationele reservecapaciteit van 10%. Op dit moment is de operationele reserve echter kleiner dan 5%. Om de operationele reservecapaciteit te vergroten, is de WBG voornemens de waterwinning in De Groeve uit te breiden met 2 miljoen m³ per jaar van 10 naar 12 miljoen m³ per jaar.

In het kader van dit project zal de te onttrekken hoeveelheid water per put worden vergroot. Uitbreiding van het aantal putten of aanpassing van de leidingen tussen de putten en het pompstation De Groeve is hiervoor niet noodzakelijk. De situering van de onttrekkingsputten zoals vergunt in 2016 blijft ongewijzigd.

3.3 Vergunde hoeveelheid en kadastrale percelen

De aanvraag heeft uitsluitend betrekking op de uitbreiding van de onttrekkingscapaciteit met 2m³/jaar tot een 12m³/jaar. Deze uitbreiding wordt gerealiseerd door de extra capaciteit evenredig te verdelen over onttrekkingsputten.

De totale onttrekking van winning De Groeve komt daarmee op:

2.055	m ³ per uur
49.315	m ³ per etmaal
1.300.000	m ³ per maand
3.000.000	m ³ per kwartaal
12.000.000	m ³ per jaar

Voor de beoogde uitbreiding van de waterwinning worden geen extra onttrekkingsputten geplaatst. De huidige onttrekkingsputten hebben voldoende capaciteit om deze uitbreiding, zonder fysieke ingrepen, te realiseren. De percelen waar Waterbedrijf Groningen het recht heeft om dit grondwater te onttrekken worden niet gewijzigd.

3.4 M.e.r.-beoordeling

De voorgenomen activiteit betreft een activiteit die wordt genoemd in categorie 15.2 van onderdeel D van de bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage: 'de uitbreiding van werken voor het onttrekken of kunstmatig aanvullen van grondwater'. Voor de verplichting tot het opstellen van een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van een grondwateronttrekking gelden twee grenzen: voor een nieuwe onttrekking of de uitbreiding van een bestaande grondwateronttrekking groter dan 3,0m³/jaar moet een MER worden opgesteld; voor een nieuwe onttrekking of de uitbreiding van een bestaande grondwateronttrekking met een capaciteit tussen 1,5 en 3,0m³/jaar geldt een beoordelingsplicht. Het bevoegde gezag moet dan oordelen of een milieueffectrapport moet worden opgesteld.

Aangezien de voorgenomen uitbreiding een volume heeft van 2m³/jaar, is het verplicht een m.e.r.-beoordeling uit te voeren. Hiervoor heeft het Waterbedrijf Groningen op 23 december 2022 (later aangevuld en herzien op 19 april 2023) een aanmeldnotitie bij ons ingediend. Wij hebben hierop besloten in ons besluit van 7 september 2023, kenmerk 202203526-01086635 dat de geplande activiteit geen zodanig belangrijke nadelige milieugevolgen oplevert dat bij de voorbereiding van het

besluit een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Dit besluit is als bijlage 3 bij deze vergunning gevoegd.

3.5 Hydrologische modelstudie

Uitbreiding van de wincapaciteit beïnvloed in belangrijke mate de effecten van winning 'De Groeve' op de omgeving, wat gevolgen kan hebben voor andere bij het grondwater betrokken belangen. Waterbedrijf Groningen heeft daarom een hydrologische modelstudie uitgevoerd met het grondwatermodel MIPWA v4.0 om deze effecten te bepalen. Dit grondwatermodel is ook toegepast bij de berekening van de gevolgen van de huidige vergunning VTH/2015004057 en heeft onze instemming. Met het model kunnen de gevolgen van de voorgenomen wijziging van de inrichting van de winning goed berekend worden, waarbij ook de effecten van gebiedsontwikkelingsprojecten Noordma en Zuidoevers Fase-II¹ het zijn doorgerekend.

a. Modelbouw

MIPWA v4.0- model is het meest complete en actuele regionale model wat beschikbaar is. Om met een regionaal model in een deelgebied te kunnen rekenen wordt dit regionale model verbeterd met zo veel mogelijk detailinformatie uit het deelgebied. Hiervoor is het deelmodel geactualiseerd met de resultaten van aanvullend onderzoek (uitgevoerd door TNO) op de locatie van de winning en de nieuwste gebiedsontwikkelingen en gebiedskennis die momenteel beschikbaar is. Conceptueel is het MIPWA v4.0-model 'De Groeve' sterk verbeterd ten opzichte van het MIPWA v4.0-moedermodel. Alle nieuwe data en gebiedskennis zijn in het model verwerkt.

b. Modelvalidatie

Het is gebruikelijk om een model te valideren en zo nodig te kalibreren aan de hand van langjarig gemeten stijghoogten in peilbuizen en afvoergegevens. In dit gebied is in afgelopen 10 tot 20 jaar echter veel gewijzigd in het watersysteem. Hierdoor was er geen sprake van een 'stabiele' grondwatersituatie.

Als gevolg van de vele uitgevoerde maatregelen op verschillende momenten in de tijd en de complexe ondergrond (met name op de Hondsrug in het Drentsche Aa gebied) treden er desondanks lokaal nog relatief grote verschillen op tussen de gemeten en berekende stijghoogten. Het regionale grondwatersysteem wordt wel redelijk goed gemodelleerd, de residuen binnen het verwachte invloedgebied van de drinkwaterwinning zijn beperkt en de afvoeren van het oppervlaktewater in het Hunzedal worden goed gesimuleerd.

In overleg met de werkgroep Hydrologie is het model daarom goed genoeg bevonden om voor deze studie de relatieve effecten van de uitbreiding van de drinkwaterwinning mee te bepalen.

c. Scenarioberekingen

Voor dit onderzoek zijn twee scenario's doorgerekend. In het eerste scenario is de bestaande winning van De Groeve van 10m³/jaar uitgebreid met 2m³/jaar. In het tweede scenario zijn, naast de uitbreiding van de winning, ook de cumulatieve effecten van gebiedsontwikkelingen Noordma en Zuidoevers Fase-II meegenomen. Voor deze ontwikkelingen dient binnen het gebied Tusschenwater Fase-I ook het peil in de zomerpolder jaarrond te worden verhoogd tot boezempeil.

---

¹ Waterschap Hunze en Aa's en Stichting Het Drentsch Landschap zijn voornemens om deze gebieden jaarrond vrij voor de boezem te leggen. Om dit mogelijk te maken moet ook het plangebied van Tusschenwater Fase-I jaarrond voor de boezem worden gezet. De zomerpolder komt dan in dit gebied te vervallen. Zoals het nu lijkt, wordt de peilopzetting niet in één keer gerealiseerd, maar zal deze starten in 2023 en gedurende een periode van een aantal jaren geleidelijk worden opgezet.

d. Effecten op de grondwaterstand, stijghoogte, kwel en infiltratie

Scenario 1

In het eerste scenario zijn 'freatische verlagingen tot 5 cm' berekend tot een straal van 2 km vanaf de winning. Verlagingen tot 2 cm, zowel freatisch als in het diepere pakket waaruit wordt onttrokken (bepompte pakket), zijn het grootst in de richting van de Hondsrug en reiken tot 4 km vanaf de putten tot net in het N2000-gebied Drentsche Aa. Ten het oosten van de winning reiken de verlagingen tot 2 cm slechts tot 2 km van de winning. De freatische effecten in noordelijke en zuidelijke richting zijn nog kleiner door de aanwezigheid van kwel sloten en overige watergangen. In scenario 1 treed door de toename van de winning een versterkte infiltratie op binnen Tussenwater Fase-I, met name in de winter als een groot deel van dit gebied is geïnundeerd. Wanneer de winning vergroot wordt met 2m³/jaar, infiltreert binnen Tussenwater ongeveer 0,7m³/jaar extra water (een toename van ongeveer 12%).

Scenario 2

In het tweede scenario zijn ook de gebiedsontwikkelingen van Noordma en Zuidoevers Fase-II meegenomen. Verhoging van het oppervlaktewaterpeil in Tussenwater en Noordma mitigeert voor een belangrijk deel de effecten van uitbreiding van de winning. Ten noorden van Tussenwater is zelfs sprake van een verhoging van zowel de freatische grondwaterstand als de stijghoogte in het bepompte pakket. De 2 cm effectlijn reikt tot minder dan 2 km van het puttenveld en komt niet meer tot in het Drentsche Aa gebied.

Door peilverhoging in Tussenwater Fase-I, neemt de infiltratie toe. Ter hoogte van de inundatiegeul in Noordma wijzigt de huidige kwelsituatie naar infiltratie. Rondom Noordma neemt de kwel juist toe als gevolg van de daar ontworpen kwel sloten.

In scenario 2 neemt de hoeveelheid oppervlaktewater dat binnen Tussenwater Fase-I infiltreert door toename van de winning nog verder toe. Wanneer de winning vergroot wordt met 2m³/jaar, infiltreert binnen Tussenwater ongeveer 1,4m³/jaar extra water (een toename van ongeveer 22%).

3.6 Effecten op grondwaterbescherming

Uit de hydrologische modelstudie blijkt dat het extra onttrekken van 2m³ grondwater per jaar van invloed is buiten de contouren van reeds ingestelde beschermingsgebieden rond drinkwaterwinning De Groeve. Om de winning in voldoende mate te beschermen is het daarom noodzakelijk om de omvang van de bestaande beschermingsgebieden aan te passen waarbij:

- Het grondwaterbeschermingsgebied zal worden verkleind. Het gaat hierbij om de percelen oostelijk van de wegen 'Kieviterij' en 'Broeken';
- Westelijk van het grondwaterbeschermingsgebied een "Verbodszone diepe boringen" zal worden ingesteld;
- De waterwingebieden ongewijzigd blijven.

Op de kaart die als bijlage 4 aan deze vergunning is toegevoegd is de aangepaste situatie ten aanzien van grondwaterbescherming weergegeven.

Binnen bovengenoemde beschermingsgebieden is een verbod van toepassing op het gebruik van bodemenergiesystemen (op de kaart in bijlage 5 aangegeven als "rood gebied"). Het resterende deel van het "intrekgebied" van de waterwinning (op de kaart in bijlage 5 aangegeven als "oranje gebied") blijft in omvang en restricties ongewijzigd.

De hierboven aangegeven wijzigingen van de beschermingsgebieden worden geregeld in de Provinciale omgevingsverordening Drenthe 2018 (POV). Hiervoor zal in het voorjaar van 2024 een aparte procedure worden opgestart.

3.7 Effecten op overige belangen

a. Locatie van het project

De gronden in het gebied hebben naast waterwinning ook een agrarisch functie (gras- en akkerland) en een natuurfunctie (NNN). Met de huidige winning kan het gebied herstellen van de onttrokken hoeveelheden grondwater en is er geen sprake van grote nadelige gevolgen voor het milieu. Het grondwater in het gebied is in overvloed aanwezig en met van goede kwaliteit. Daarnaast is er in Nederland een jaarrond neerslagoverschot waardoor grondwater voldoende aan wordt gevuld.

In de omgeving van de waterwinning liggen twee Natura-2000 gebieden, de Drentsche Aa en het Zuidlaardermeergebied. Deze gebieden liggen op circa 2 tot 3 kilometer afstand van de bestaande pompputten. In het waterwingebied of in de directe omgeving daarvan is beschermde flora en fauna aangetroffen. Het gebied heeft bovendien een rijke cultuurhistorie. Er zijn in de omgeving veel Rijksmonumenten, voornamelijk geconcentreerd in omliggende dorpen. Verder bestaat het gebied uit diverse cultuurhistorische landschappen zoals de Hondsrug en het Beekdal. Ook is het gebied archeologisch waardevol door de destijds gunstige leefomstandigheden, voornamelijk in de Steentijd.

b. Potentiële effecten en maatregelen

In de onderbouwende documenten en de m.e.r.-beoordeling worden negatieve effecten op natuur (soorten- en gebiedsbescherming), waterkwaliteit, cultuurhistorie en cumulatieve effecten uitgesloten.

Negatieve effecten op landbouw, zetting, archeologie en aardkundige waarden kunnen met de uitbreiding van de waterwinning niet op voorhand worden uitgesloten. Om de negatieve effecten van de extra grondwateronttrekking te verminderen kunnen 'mitigerende' maatregelen worden genomen. Hierbij heeft de geplande peilopzet bij de uitvoering van de projecten Noordma en Zuidoevers Fase-II als mitigerende maatregel het grootste positieve effect. Hierbij wordt echter opgemerkt dat sprake van een overgangperiode, omdat de projecten Noordma en Zuidoevers Fase-II niet in één keer worden uitgevoerd.

Ondanks mitigerende maatregelen kunnen negatieve effecten niet volledig uitgesloten. Hiervoor worden procesafspraken gemaakt met betrokken partijen. Ook wordt het eventueel ontstaan van negatieve effecten gemonitord zodat er tijdig gehandeld kan worden mochten deze optreden. Als daadwerkelijk negatieve effecten optreden kan onafhankelijke Advies Commissie Schade Grondwater (ACSG) in veel gevallen worden ingeschakeld. De ACSG is verantwoordelijk voor een onafhankelijk onderzoek en een bindende uitspraak over de kosten van de schade.

c. Gevolgen voor landbouw

De 'gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) komt door de uitbreiding van de waterwinning lager te liggen, waardoor effecten op landbouw niet worden uitgesloten. De uitbreiding van de waterwinning kan, hierdoor leiden tot opbrengstderving.

De ACSG wordt achteraf ingeschakeld om de werkelijke droogteschade te bepalen en uit te keren aan die agrariërs die zich aanmelden via de Provincie Drenthe. Belangrijk nadelige (economische) effecten voor de landbouw kunnen daardoor worden uitgesloten.

d. Gevolgen door zetting

Bebouwing

Binnen de 5 cm verlagingscontour (plus een buffer van 150 meter) staan enkele woningen op veen van voor 1970. Bij deze woningen kan door veenoxidatie verzakking optreden, met als gevolg schade aan de woning

Bij panden waar het risico op zettingen aanwezig is, wordt een 0-meting uitgevoerd en worden peilbuizen geplaatst voorafgaand aan de uitbreiding van de winning. Op deze manier worden mogelijke effecten gemonitord. Deze maatregel is vastgelegd in een plan van aanpak.

Wegen

Binnen de 5 cm verlagingscontour liggen een aantal klinkerwegen op veen. Door veenoxidatie kan verzakking optreden bij de betreffende wegen.

Omdat het klinkerwegen betreft kan de schade relatief makkelijk hersteld worden door deze op te hogen en te herstellen bij eventuele schade.

Kabels en leidingen

Binnen de 5 cm verlagingscontour en op veen zijn een hogedruk gasleiding en een hogedruk riolering aanwezig. De betreffende leidingen en riolering zijn zettingsgevoelig. De veenlaag is echter dun, waardoor het risico op zettingen gering is.

Waarschijnlijk zijn door de betreffende beheerder maatregelen genomen om effecten van zettingen op de leidingen en riolen te mitigeren. Waterleidingbedrijf Groningen zorgt dat de leidingbeheerders in ieder geval op de hoogte zijn van de mogelijke effecten.

e. Gevolgen voor archeologie en aardkundige waarden

Uit eerder vooronderzoek is gebleken dat er archeologische resten aanwezig kunnen zijn in het beekdal. Het gaat onder andere om oude kaden/voordes. Dergelijke archeologische resten zijn gevoelig voor een verlaging van de GLG. Het beekdal ligt binnen de 5cm verlagingscontour en een grondwaterstandsverlaging zou hier een gemiddelde tot hoge verwachte impact kunnen hebben.

Binnen de 5 cm verlagingscontour ligt tevens één gebiedje met aardkundige waarden. Het betreft hier een oude Hunzemeander bij Knijpstukken die zowel landschappelijk als historisch relict waardevol is. Omdat het mogelijk een veenarchief bevat kan deze gevoelig zijn voor een grondwaterstanddaling.

Om dit te ondervangen is in afstemming met de provinciaal- en gemeentelijk archeoloog én de contactpersoon aardkundige waarden een verkennend archeologisch booronderzoek in gang gezet, waarmee de opbouw van de ondergrond in meer detail in kaart wordt gebracht. Als uit dit booronderzoek blijkt dat nadelige effecten kunnen optreden als gevolg van daling van grondwaterstanden dan zullen afspraken worden gemaakt om deze effecten te mitigeren. Omdat deze gebieden in het beekdal liggen is dit ook goed mogelijk. Ook worden de effecten gemonitord zodat er tijdig gehandeld kan worden. Hiermee worden eventuele effecten op archeologie en aardkundige waarden voorkomen.

3.8 Wijzigen grondwatermeetnet

Met het grondwatermodel zijn de effecten berekend van de uitbreiding van de winning met 2m³/jaar. In scenario 1 zijn alleen de effecten van de uitbreiding van de winning berekend. In scenario 2 zijn de cumulatieve effecten berekend van een uitbreiding van de winning in combinatie met de uitvoering van de projecten Noordma en Zuidoevers Fase-II. Uit deze berekeningen blijkt dat negatieve effecten als gevolg van de uitbreiding van de winning met 2m³/jaar voor een aanzienlijk deel worden gemitigeerd door de uitvoering van de projecten Noordma en Zuidoevers Fase-II.

Een model is echter altijd een schematisatie van de werkelijkheid. Daarom is het van belang de werkelijke effecten van de uitbreiding van de winning op de omgeving te monitoren middels peilbuizen in het veld. Het monitoringsmeetnet dient om deze reden te worden aangepast.

Waterbedrijf Groningen heeft hiervoor een voorzet voor aanpassing van het monitoringsmeetnet gedaan door middel van het bij deze aanvraag ingediende Hydrologisch onderzoek (beschreven in hoofdstuk 8 en bijlage 29). Na beschouwing van het Hydrologisch onderzoek en de koppeling van het voorgestelde meetnet met de berekende effecten van zowel scenario 1 als scenario 2, komen wij tot de conclusie dat er grotendeels kan worden ingestemd met het voorgestelde monitoringsmeetnet zoals beschreven in hoofdstuk 8 en bijlage 29 van het Hydrologisch onderzoek.

Bij de aanpassing van het monitoringsmeetnet wordt uitgegaan van scenario 1 waarbij de uitbreiding van de winning met 2m³/jaar van start gaat voordat de projecten Noordma en Zuidoevers Fase-II zijn gerealiseerd. In dit scenario zijn de effecten van de uitbreiding van de winning met 2m³/jaar op de omgeving het grootst en hierdoor is ook de uitbreiding van het monitoringsmeetnet het grootst.

Na realisatie van de projecten Noordma en Zuidoevers Fase-II dient daarom een evaluatie van het monitoringsplan plaats te vinden. Op basis van de resultaten van deze evaluatie zal worden vastgesteld als het monitoringsplan moet worden herzien waarbij eventueel het aantal monitoringspunten kan worden beperkt.

BIJLAGE 2: VERGUNNING AANVRAAG EN ONDERBOUWENDE DOCUMENTEN

- Bijlage 2a: Aanvraag omgevingsloketvergunning - Uitbreiding drinkwateronttrekking De Groeve (aanvraagnummer 7458571, 23 december 2022)
- Bijlage 2b: Aanbiedingsbrief "indiening aanvraag uitbreiding watervergunning De Groeve" (23 december 2022)
- Bijlage 2c: Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek - Plangebied Uitbreiding waterwinning De Groeve, gemeente Tynaarlo (Raap, kenmerk RAAPrap_6095_TYDEG_20221129, versie 29 november 2022)
- Bijlage 2d: Hydrologisch onderzoek uitbreiding winning De Groeve - MIPWAv4.0. Achtergronddocument (Sweco, referentienummer: NL23-648800269-48250, datum 17 april 2023)
- Bijlage 2e: Uitbreiding waterwinning De Groeve - Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling (Sweco, referentienummer: NL22-648800269-39786_D2, datum 18 april 2023);
- Bijlage 2f: Natuuronderzoek uitbreiding grondwaterwinning De Groeve - Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur (Sweco, referentienummer: NL23-648800269-48679, datum 19 april 2023).

BIJLAGE 3: M.E.R.-BEOORDELINGSBESLUIT

BIJLAGE 4: KAART GRONDWATERBESCHERMINGSGBIEDEN

BIJLAGE 5: KAART RESTRICTIEZONES BODEMENERGIE